

Svet
Evropske unije

Bruselj, 17. november 2023
(OR. en)

15507/23

LIMITE

DATAPROTECT 312
JAI 1486
DIGIT 264
MI 987
FREMP 329

DOPIS

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Zadeva:	Stališče in ugotovitve Sveta o uporabi splošne uredbe o varstvu podatkov (SUVP) – odobritev

1. Komisija v skladu s členom 97 SUVP vsaka štiri leta od maja 2020 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o vrednotenju in pregledu uredbe. SUVP tudi določa, da mora Komisija pri izvajanju svojega vrednotenja in pregleda upoštevati stališča in ugotovitve Evropskega parlamenta in Sveta ter drugih ustreznih organov ali virov.

2. Predsedstvo je v okviru pripravljanja stališča in ugotovitev Sveta o uporabi SUVP sestavilo besedilo na podlagi pripomb, ki so jih države članice podale po vrsti izmenjav mnenj na sejah Delovne skupine za varstvo podatkov 24. julija, 12. septembra in 11. oktobra 2023. Države članice so bile zlasti zaprosene, naj opredelijo področja ali sektorje, za katere bi lahko rekli, da se SUVP v njih učinkovito izvaja; obenem naj bi poročale o praktičnem izvajanju na nacionalni ravni, ocenile mednarodno razsežnost SUVP ter podale svoja mnenja glede uporabe in izvrševanja SUVP v zvezi s podjetji, ki sicer niso iz EU, so pa dejavna na njenem trgu.
3. Na podlagi tega pripravljalnega dela in po posvetovanjih z državami članicami, ki so se začela 19. oktobra in 8. novembra 2023, se delegacije zdaj lahko strinjajo z besedilom stališča in ugotovitev Sveta o uporabi SUVP iz priloge k temu dopisu.
4. Odbor stalnih predstavnikov naj zato:
 - potrdi dogovor glede besedila in
 - priporoči, da Svet odobri stališče in ugotovitve Sveta o uporabi splošne uredbe o varstvu podatkov (SUVP) iz priloge k temu dopisu.

Stališče in ugotovitve Sveta glede uporabe SUVVP

1. UVOD

- (1) Splošna uredba o varstvu podatkov (v nadaljnjem besedilu: SUVVP)¹ se je začela uporabljati 25. maja 2018, pri čemer je razveljavila in nadomestila Direktivo 95/46/ES. SUVVP, s katero naj bi vzpostavili trden in skladnejši okvir za varstvo podatkov v EU, ima dva cilja: varovanje temeljnih pravic in svoboščin posameznikov, zlasti njihove pravice do varstva osebnih podatkov, in omogočanje prostega pretoka osebnih podatkov v Uniji.
- (2) Komisija v skladu s členom 97 SUVVP vsaka štiri leta od maja 2020 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o vrednotenju in pregledu uredbe.
- (3) V tem okviru Komisija preveri zlasti uporabo in delovanje:
 - poglavja V o prenosu osebnih podatkov v tretje države ali mednarodne organizacije, s posebnim poudarkom na odločitvah, sprejetih v skladu s členom 45(3) zadevne uredbe, in odločitvah, sprejetih na podlagi člena 25(6) Direktive 95/46/ES, in
 - poglavja VII o sodelovanju in skladnosti.

¹ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov).

- (4) SUVP določa, da mora Komisija upoštevati stališča in ugotovitve Evropskega parlamenta in Sveta ter drugih ustreznih organov ali virov. Poleg tega lahko Komisija od držav članic in nadzornih organov zahteva informacije.
- (5) Svet je 15. januarja 2020, še pred prvim vrednotenjem in pregledom SUVP, ki naj bi ga Evropska komisija opravila v skladu s členom 97, sprejel prvo *stališče in ugotovitve Sveta o uporabi splošne uredbe o varstvu podatkov (SUVP)*, kjer so opisana vprašanja v zvezi z uporabo in razlago SUVP, ki so tedaj v državah članicah vzbudila največ pomislekov, ki se nanašajo zlasti na: 1) izzive, povezane z določanjem ali uporabo ustreznih zaščitnih ukrepov ob neobstoju sklepa o ustreznosti; 2) dodatno delo za nadzorne organe, ki izhajajo iz mehanizmov za sodelovanje in skladnost na podlagi poglavja VII SUVP, ter posledice za osebe, povezane s temi mehanizmi; 3) nepredvideno razdrobljenost zakonodaje; 4) nove obveznosti za upravljavce in obdelovalce v zasebnem sektorju na podlagi nekaterih določb SUVP in 5) ukrepe, ki jih nadzorni organi sprejmejo za reševanje primerov, v katerih upravljavci, ki imajo sedež v tretjih državah, ne določijo predstavnika v Uniji.
- (6) Nadalje je Svet ob priznavanju vloge, ki jo imajo Evropski odbor za varstvo podatkov (v nadaljnjem besedilu: EOVP) in nacionalni nadzorni organi pri zagotavljanju smernic, izpostavil posebna področja, ki bi jim bilo treba nameniti dodatno pozornost, zlasti: uporabo SUVP na področju novih tehnologij in vprašanja, povezana z velikimi tehnološkimi podjetji; praktična orodja za mala in srednja podjetja (MSP) ter za dobrodelne ali prostovoljne organizacije, na primer usklajen obrazec za upravljavce in obdelovalce za uradno obveščanje nadzornih organov o kršitvi varnosti osebnih podatkov ali poenostavljena evidenca obdelave, pa tudi druga ustrezna orodja, s katerimi bi MSP lahko uporabljala SUVP glede na svoje posebne potrebe; učinkovite delovne dogovore nadzornih organov v čezmejnih primerih in vprašanja, povezana s primeri, v katerih predstavnik upravljavca ali obdelovalca, ki ima sedež zunaj EU, ne izpolnjuje svojih obveznosti.

- (7) Evropska komisija je 24. junija 2020 sprejela sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu „Varstvo podatkov kot steber krepitve vloge državljanov in pristopa EU k digitalnemu prehodu – dve leti uporabe splošne uredbe o varstvu podatkov“, v katerem je zlasti poudarila, da bi bilo treba – če naj bi se v celoti izkoristil potencial SUVP – oblikovati usklajen pristop in skupno evropsko kulturo varstva podatkov ter spodbujati učinkovitejše in bolj usklajeno obravnavanje čezmejnih primerov. Komisija je na podlagi svojega vrednotenja navedla vrsto ukrepov, ki so bili opredeljeni kot potrebni za podporo uporabi SUVP, da bi izvajali in dopolnili pravni okvir, izkoristili celotni potencial novega sistema upravljanja, podpirali deležnike, spodbujali inovacije, nadalje razvijali nabor orodij za prenose podatkov ter spodbujali konvergenco in razvoj mednarodnega sodelovanja.
- (8) Predsedstvo je v okviru pripravljanja tega stališča in ugotovitev Sveta o uporabi SUVP, ki so drugi zapovrstjo, sestavilo besedilo na podlagi pripomb, ki so jih države članice podale po vrsti izmenjav mnenj na sejah Delovne skupine Sveta za varstvo podatkov 24. julija, 12. septembra in 11. oktobra 2023; besedilo naj bi bilo tudi prispevek k drugemu poročilu, ki bi ga morala Komisija predložiti leta 2024. Države članice so bile zlasti zaprosene, naj opredelijo področja ali sektorje, za katere bi lahko rekli, da se SUVP v njih učinkovito izvaja; obenem naj bi poročale o praktičnem izvajanju na nacionalni ravni, ocenile mednarodno razsežnost SUVP ter podale svoja mnenja glede uporabe in izvrševanja SUVP v zvezi s podjetji, ki sicer niso iz EU, so pa dejavna na njenem trgu.
- (9) V tem dokumentu so opisani stališče in ugotovitve Sveta, ki temeljijo na navedenem pripravljalnem delu. Svet se je seznanil s prvim poročilom o izvajanju, ki ga je Komisija sprejela leta 2020, in s predlogom uredbe o določitvi dodatnih postopkovnih pravil v zvezi z izvrševanjem SUVP², ki ga je ta predstavila julija 2023 in o katerem prav tako trenutno potekajo razprave v Delovni skupini Sveta za varstvo podatkov.

² COM(2023) 348 final.

- (10) Svet poudarja, da je to prva priložnost, da se SUVP v skladu z njenim členom 97 ovrednoti za daljše časovno obdobje, tj. za obdobje več kot pet let od začetka njene dejanske uporabe. Torej so izkušnje, ki so jih države članice pridobile pri uporabi SUVP in na katere se opira to stališče, bolj obsežne. Kot pomembne elemente, ki so bili upoštevani, lahko izpostavimo tudi praktične izkušnje nacionalnih nadzornih organov pri izvrševanju in spremljanju uporabe SUVP, smernice in zavezujoče odločitve, ki jih je sprejel EOVP, ter zadevne sodne odločbe, vključno s tistimi, ki jih je izdalo Sodišča Evropske unije (SEU). Poleg tega so bili kot referenca za oblikovanje sedanjega stališča in ugotovitev obravnavani izzivi, pomisleki in zanimive točke, ki jih je Svet izpostavil leta 2020, ter seznam ukrepov, ki ga je Komisija podala v svojem naknadnem sporočilu.
- (11) Tako kot že leta 2020 Svet tudi tokrat meni, da njegovo stališča in ugotovitve ne bi smeli biti omejeni le na teme, ki so posebej navedene v členu 97(2) SUVP. Zato Komisijo še naprej spodbuja, naj v svojem prihodnjem poročilu ovrednoti in pregleda tudi uporabo in delovanje SUVP, ki nista posebej omenjena v navedenem členu. Celovit obseg vrednotenja pa je še bolj utemeljen z dejstvom, da so se od zadnjega poročila, sprejetega leta 2020, praktične izkušnje in prispevki zadevnih deležnikov in organizacij dodatno razvili, regulativno okolje pa se je znatno spremenilo, saj je bilo na ravni EU sprejetih več zakonodajnih instrumentov, ki vplivajo na obdelavo osebnih podatkov in vzajemno delujejo s SUVP.

2. SPLOŠNE PRIPOMBE

- (12) Po mnenju Sveta je SUVP še vedno uspešna. Uredba je pozitivno vplivala na usklajevanje prava EU in krepitev kulture varstva podatkov na ravni EU in svetovni ravni. Njena uporaba je utrdila zaupanje in pravno varnost, olajšala čezmejni pretok podatkov znotraj EU ter na ta način koristila notranjemu trgu in razvoju digitalnega gospodarstva.

- (13) SUVP je pet let po začetku njene dejanske uporabe še naprej pomemben mejnik, ki je okrepil temeljne pravice do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja, stanovanja in komunikacij ter do varstva osebnih podatkov (člena 7 in 8 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah), saj evropskim državljanom zagotavlja enako raven varstva in jim omogoča večji nadzor nad obdelavo njihovih osebnih podatkov. Pravice posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, so okrepljene, pri splošni javnosti pa so se povečali ozaveščenost o pravicah do varstva podatkov ter njihovo poznavanje in razumevanje. SUVP je imela pozitiven vpliv na preglednost in krepitev vloge posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, kar se kaže v boljšem uveljavljanju njihovih pravic, tudi novih.
- (14) V praksi so bila ojačena tudi jamstva glede zakonitosti obdelave osebnih podatkov, uporaba določb SUVP pa je imela pomembno vlogo pri povečanju preglednosti in varnosti obdelave osebnih podatkov. Upravljavci in obdelovalci so bolj ozavešeni glede svojih obveznosti in glede posledic obdelave, ki ni skladna s SUVP. Subjekti, za katere velja SUVP, imajo večjo odgovornost, prizadevanja za skladnost pa so pozitivno vplivala tudi na upravljanje podatkov v organizacijah na splošno.
- (15) Vendar Svet meni, da za zasebne in javne organizacije še vedno obstajajo izzivi na področju praktičnega izvajanja ter da bi bilo za uporabo posebnih določb SUVP še vedno koristno, če bi bilo več jasnosti in več smernic, da bi zagotovili doslednost in pravno varnost. Pri vrednotenju uredbe bi bilo treba ustrezno upoštevati tudi breme nekaterih določb, kadar jih uporabljajo manjši subjekti, kot so MSP in lokalni organi, ter neprofitne organizacije, kot so prostovoljna združenja, pri čemer bi bilo treba preučiti možnosti za nadaljnjo podporo tem subjektom in organizacijam pri izpolnjevanju njihovih obveznosti. V zvezi s tem je bistveno, da EOVP ali nacionalni nadzorni organi tem skupinam nudijo posebne smernice in da se prizadevanja za zagotovitev, da se lahko načela, pravni koncepti in pravice iz SUVP učinkovito razlagajo, razumejo in uporabljajo po vsej Uniji, ne ustavijo.

- (16) Spodbujanje zaupanja v čezmejni pretok podatkov je ključni element v vse bolj digitaliziranem okolju, SUVP pa je imela v tem pogledu pozitiven učinek. SUVP je v zvezi z mednarodnimi prenosi podatkov bistveno pripomogla k temu, da je Evropska unija postala mednarodno merilo in referenčni standard za varstvo podatkov in zasebnost tudi zunaj meja EU. Tudi nadaljnji razvoj orodij za prenose podatkov, ki jih lahko praktično in enostavno uporabljajo upravljavci podatkov, je pomemben vidik pri zagotavljanju varstva osebnih podatkov, prenesenih v tretje države, ob hkratnem olajšanju mednarodnih prenosov podatkov.
- (17) Svet priznava, da je bil z ustanovitvijo EOVP in okrepitvijo sodelovanja med nacionalnimi nadzornimi organi uspešno vzpostavljen nov, delujoč regulativni model. Mehanizem za sodelovanje in skladnost je pozitivno prispeval k dosledni razlagi SUVP. Okrepilo se je tudi sodelovanje na področju izvrševanja, odločitve v zvezi z upravljavci podatkov pa prispevajo h krepitvi odgovornosti deležnikov in varstvu posameznikov. Svet poziva k nadaljnjim prizadevanjem in pobudam v tej smeri, tudi v smislu virov, ter k reševanju preostalih izzivov.
- (18) Odkar je SUVP začela učinkovati, je bilo sprejetih več pomembnih zakonodajnih instrumentov, ki se uporabljajo za digitalni sektor, o drugih pa trenutno potekajo razprave v sklopu obravnave novih praks in novih tehnologij na digitalnem trgu EU, ki vplivajo na obdelavo osebnih podatkov. Svet meni, da je ključno, da se pri izvajanju teh novih instrumentov zagotovi skladnost s SUVP, in da bi morali za dosego tega cilja spodbujati regulativno sodelovanje.

3. NAČELA SUVP IN VARSTVO PRAVIC POSAMEZNIKA, NA KATEREGA SE NANAŠAJO OSEBNI PODATKI

- (19) Svet meni, da je SUVP kot uredba, ki temelji na načelih, pokazala, da se z njo lahko zagotovi spoštovanje skupnih standardov pri obdelavi osebnih podatkov po Uniji. Kombinacija in prožna uporaba načel SUVP – gre za naslednja načela: zakonitost, pravičnost in preglednost, omejitev namena, najmanjši obseg podatkov, točnost, omejitev hrambe, celovitost in zaupnost ter odgovornost – sta se izkazali za učinkoviti pri varstvu pravic posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, ter za odzivni na tehnološki razvoj in spremembe. Odločitev za uredbo, ki temelji na ključnih načelih, posebnih pravicah za posameznike ter posebnih obveznostih upravljavcev in obdelovalcev podatkov z namenom varstva temeljnih pravic in svoboščin, je kot taka še vedno ustrezen regulativni pristop, tudi v kontekstu, ko sta gospodarstvo in družba vse bolj digitalizirana.
- (20) Svet poudarja, da je varstvo osebnih podatkov bistven element odgovornih in etičnih inovacij ter da je SUVP v tem pogledu prispevala k spodbujanju zaupanja vrednih inovacij. Ker je SUVP tehnološko nevtralna, se je izkazala za ustrezno pri soočanju z izzivi, ki jih prinašata razvoj tehnologij in na njih temelječa obdelava osebnih podatkov, saj se je z njo vzpostavilo zaupanje v nove rešitve in aplikacije, ki so nastale v številnih različnih sektorjih in so jih razvili zelo raznoliki akterji. V zvezi s tem Svet meni, da je treba SUVP ter upoštevanje njenih načel in določb spodbujati kot nekaj, kar omogoča odgovorne in etične inovacije, s čimer se bo povečala raven zaupanja, ki jo pričakujejo državljani in potrošniki, varstvo osebnih podatkov pa bo postalo konkurenčna prednost. Svet obenem meni, da je za prihodnjo uporabo SUVP in razvoj digitalnega gospodarstva Unije zelo pomembno, da se upošteva nujnost podpore inovacijam in razvoju novih tehnologij.

- (21) Prav tako je po mnenju Sveta treba opozoriti, da SUVP zagotavlja prožen okvir, ki omogoča obdelavo osebnih podatkov v izrednih ali kriznih razmerah, kot kažejo različni informacijski sistemi in digitalna orodja, ki so bila vzpostavljena med bojem proti pandemiji COVID-19 na nacionalni in evropski ravni. Svet priznava vlogo, ki so jo imeli organi za varstvo podatkov pri podpiranju javnih organov, zadolženih za razvoj skladnih rešitev za soočanje s krizo zaradi COVID-19, in poudarja pomen hitrih, zanesljivih in na ravni celotne EU usklajenih smernic za učinkovito reševanje vseh prihodnjih izrednih ali kriznih razmer, pri katerih bi bila obdelava osebnih podatkov bistven element.
- (22) Okvir, vzpostavljen s SUVP, spodbuja zaupanje in zato posamezniki, na katere se nanašajo osebni podatki, znatno bolj uveljavljajo svoje pravice, kot je razvidno iz števila zahtev, naslovljenih na upravljavce, ter pritožb, ki so jih nacionalni nadzorni organi prejeli in obdelali v zadnjih petih letih. Zmožnost nadaljnjega ukrepanja na podlagi teh zahtev in zmogljivost nacionalnih nadzornih organov za obravnavanje prejetih pritožb sta bistven element za zagotovitev ustrezne in dosledne uporabe SUVP ter krepitve vloge posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, na podlagi uveljavljanja njegovih pravic. Po mnenju Sveta je pomembno, da se spremljata zmožnost posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, da učinkovito uveljavljajo svoje pravice, ter njihovo dožemanje tega, kako se njihovi osebni podatki varujejo v skladu s pravom EU.

4. UPORABA SUVP S STRANI ZASEBNIH ORGANIZACIJ

- (23) Zasebne organizacije, ki obdelujejo osebne podatke v Uniji, so postopoma povečale prizadevanja za skladnost in odgovornost, kar je privedlo ne le do večjega varstva osebnih podatkov posameznikov, temveč tudi do boljšega upravljanja podatkov v organizacijah na splošno. Mehanizem za sodelovanje in skladnost, ki je bil vzpostavljen s SUVP ter upravljavcem in obdelovalcem podatkov, ki obdelujejo osebne podatke v več kot eni državi članici, ponuja vse na enem mestu, poleg tega omogoča večjo pravno varnost za podjetja ter enake konkurenčne pogoje in dosledno izvrševanje po vsej Uniji. V zvezi s tem Svet izpostavlja pomen smernic, ki so jih pripravili nacionalni nadzorni organi in EOVP, da bi podprli in olajšali skladnost na ravni zasebnih organizacij ter zagotovili dosledno razlago in izvajanje SUVP, in na splošno spodbuja razvoj nadaljnjih ustreznih smernic.

- (24) Svet sicer priznava pozitiven učinek SUVP na raven skladnosti s pravili o varstvu podatkov, vendar poudarja, da je zaradi potrebe po skladnosti s tem novim okvirom nastalo dodatno breme za manjše organizacije, zlasti MSP, za katere bi bila koristna dodatna podpora pri izvajanju rešitev za zagotovitev skladnosti, ki bi bile primerne tveganju, ki jih prinaša obdelava osebnih podatkov. Svet pozitivno ocenjuje posebne smernice za MSP, ki so jih sprejeli EOVP in nekateri nacionalni nadzorni organi, ter se zavzema, da bi se za take organizacije nadalje razvijala praktična orodja za izvajanje. Zahteve glede informacij in dokumentacije, ki izhajajo iz SUVP, so lahko predvsem izziv za manjše organizacije, zlasti kar zadeva dejanja obdelave, ki za posameznike, na katere se nanašajo osebni podatki, pomenijo nizko tveganje. To zlasti velja za upravljavce, katerih temeljne dejavnosti ne vključujejo obdelave osebnih podatkov ali katerih dejavnosti obdelave se lahko štejejo za dejavnosti z nizkim tveganjem. V zvezi s tem Svet spodbuja razvoj praktičnih orodij, kot so predloge in vzorčne klavzule o informacijah, ter poziva EOVP, naj pripravi ciljno usmerjene smernice o obveznosti vodenja evidenc o dejavnostih obdelave, da bi olajšali skladnost na ravni manjših organizacij ter upoštevali količino osebnih podatkov, ki jih taki subjekti obdelujejo, in tveganje, povezano s to obdelavo.
- (25) Bolj na splošno pa Svet meni, da je bil razvoj drugih orodij za zagotavljanje skladnosti, kot so certificiranje in kodeksi ravnanja, doslej omejen, čeprav bi lahko s tovrstnimi orodji znatno podprli in olajšali skladnost na ravni organizacij, tudi MSP. Svet zato poziva k nadaljnjemu razvoju takih orodij, Evropsko komisijo in EOVP pa prosi, naj ocenita, kako bi lahko dodatno podprli hitro sprejetje tako kodeksa ravnanja kot certificiranja.

- (26) Vloga pooblaščenih oseb za varstvo podatkov se je glede na njihove profile, spretnosti in kompetence izkazala za ključno pri zagotavljanju skladnosti s SUVVP na ravni organizacij ter spremljanju obdelave in izvedenih zaščitnih ukrepov. Vendar Svet priznava, da imajo nekateri sektorji težave pri imenovanju uradnih oseb za varstvo podatkov. Svet meni, da bi bilo treba spodbujati prizadevanja za ozaveščanje in usposabljanje in na ta način zagotoviti, da organizacije lahko izpolnjujejo svojo obveznost, povezano z nalogami in dolžnostjo pooblaščenih oseb za varstvo podatkov.

5. UPORABA SUVVP S STRANI JAVNIH ORGANOV

- (27) Svet ugotavlja, da je SUVVP s sabo prinesla tudi znatna prizadevanja in pozitiven razvoj glede ravni varstva osebnih podatkov pri njihovi obdelavi s strani javnih organov, med drugim prilagoditev nacionalnih pravnih okvirov. Da bi še naprej podpirali javne organe pri zagotavljanju, da je njihova obdelava osebnih podatkov skladna s predpisi, pri čemer je včasih prihajalo do zapletenih postopkov in težav pri razlagi, na primer pri izmenjavi podatkov in sodelovanju med samimi javnimi organi, Svet spodbuja javne nadzorne organe, po potrebi pa tudi EOVP, naj upoštevajo specifičnost dejavnosti javnih organov. Svet opozarja na posebna bremena in izzive, s katerimi se soočajo lokalni organi, ter težave, s katerimi se srečujejo javni organi pri imenovanju uradnih oseb za varstvo podatkov, ter poziva organe za varstvo podatkov, naj razvijejo praktična orodja in posebne smernice za ta vidika.

- (28) Pri uresničevanju pravice do dostopa v skladu s členom 15 SUVP se pojavljajo nejasnosti v zvezi z njegovo uporabo s strani javnih organov, zlasti glede njegovega obsega uporabe in njegove povezave s pravico od dostopa do dokumentov, ki vsebujejo osebne podatke. Več držav članic je opozorilo, da se pravica do dostopa pogosto uveljavlja, da ne bi bilo treba plačati pristojbin, ki jih je v skladu z nacionalnim civilnim ali upravnim pravom treba plačati pri uveljavljanju pravice do dostopa do dokumentov. Svet ugotavlja, da zato javni organi težko določijo, ali in v kolikšni meri bi bilo treba izpolniti pravico do dostopa iz SUVP ter v kakšnem odnosu je do določb, ki na nacionalni ravni veljajo za javni dostop do dokumentov. Svet zato poziva nacionalne nadzorne organe ter, kjer je ustrezno, EOVP, naj pripravijo posebne smernice, da bi odpravili morebitne nejasnosti in pojasnili uporabo člena 15 SUVP v tem kontekstu, tudi glede na najnovejšo sodno prakso in vloge nacionalnih organov pri zagotavljanju pravice do dostopa do dokumentov.
- (29) Javni organi se občasno soočajo z izzivi pri razlagi glede pravne podlage v skladu s členom 6 SUVP, ki jim omogoča dejavnosti obdelave, predvsem kadar je taka obdelava potrebna za izpolnitev pravnih obveznosti v skladu s pravom Unije, v osnovnem pravnem aktu pa ni zadostno določeno, katere določbe se uporabljajo za tako obdelavo. Svet zato meni, da bi bilo treba v zakonodajnih instrumentih, uveljavljenih na ravni Unije, če so del prava Unije, ki je pravna podlaga za obdelavo osebnih podatkov v skladu s členom 6 SUVP, jasno določiti zahteve in pogoje za tako obdelavo s strani javnih organov. Poleg tega bi bilo treba v pravu Unije po potrebi jasno opozoriti na pristojnost nacionalnih nadzornih organov nad obdelavo osebnih podatkov.

6. MOŽNOSTI ZA NACIONALNO ZAKONODAJO

- (30) Svet poudarja, kako pomembno je zagotoviti enake konkurenčne pogoje na ravni Unije, še posebej za obdelavo s strani zasebnih organizacij, vendar meni, da so dopuščene možnosti, da se v nacionalni zakonodaji določi poseben okvir za nekatere vrste dejavnosti obdelave, na primer v zvezi s členoma 85 in 86 SUVP o svobodi izražanja in obveščanja ter pravici do dostopa javnosti do uradnih dokumentov, koristne in relevantne zlasti za javne organe zaradi njihovih posebnih dejavnosti obdelave. Sozakonodajalca sta ob sprejemanju SUVP namerno vključila te možnosti, ki so se izkazale za učinkovit pristop, s čimer je upravičena določena stopnja razdrobljenosti, predvsem v dejavnostih obdelave, ki so v pristojnosti držav članic, ali na področjih, na katerih nacionalna zakonodaja določa posebne pogoje za obdelavo osebnih podatkov, na primer v okviru zaposlovanja.

7. POSEBNE DEJAVNOSTI OBDELAVE

- (31) V zadnjih petih letih uporabe SUVP je bilo mogoče ugotoviti, pri katerih posebnih dejavnostih obdelave ali z njimi povezanih določbah iz SUVP bi bila za razlago in usmerjanje koristna nadaljnja pojasnila, da bi tako zagotovili učinkovito in skladno izvajanje.
- a) Obdelava osebnih podatkov mladoletnih oseb: Svet meni, da bi bila za učinkovito uporabo SUVP in s tem povezano posebno varstvo, ki bi ga bilo treba zagotoviti za otroke, koristna nadaljnja pojasnila glede besedila zadevnih določb in zlasti obsega uporabe člena 8 SUVP, ki zadeva pogoje, ki se uporabljajo za privolitev otroka v zvezi s storitvami informacijske družbe. Bolj splošno pa Svet poziva EOVP, naj pripravi posebne smernice za obdelavo osebnih podatkov mladoletnih oseb ter tako zagotovi podporo in pomoč upravljavcem podatkov pri njihovih prizadevanjih za varstvo mladoletnih oseb.

- b) Obdelava za raziskovalne namene in za namene arhiviranja: SUVVP vsebuje specifične sklice in določbe glede obdelave osebnih podatkov za raziskovalne namene in namene arhiviranja, ki jih je treba v celoti uporabljati, da bi bile upoštevane posebne potrebe raziskovalne skupnosti ter pomen raziskav za celotno družbo. Svet pri tem opozarja, da v skladu z uvodno izjavo 33 SUVVP v fazi zbiranja podatkov pogosto ni mogoče v celoti opredeliti namena obdelave osebnih podatkov v znanstvenoraziskovalne namene ter da bi zato posamezniki, na katere se nanašajo osebni podatki, morali imeti možnost, da dajo privolitev za nekatera znanstvenoraziskovalna področja, če so pri tem upoštevani priznani etični standardi znanstvenega raziskovanja. Svet meni, da so potrebna dodatna pojasnila v zvezi z obdelavo osebnih podatkov za raziskovalne namene in za namene arhiviranja, predvsem glede pravne podlage, ki se uporablja, in pogojev za privolitev, pa tudi v zvezi z določanjem vlog in odgovornosti. Svet poleg tega poziva EOVP, naj sprejme posebne smernice v podporo razvoju skladnih dejavnosti na področju znanstvenega raziskovanja in arhiviranja.
- c) Obdelava s strani sodišč, kadar delujejo kot sodni organ: Svet priznava delo, ki ga je Evropska komisija opravila v okviru svoje strokovne skupine v zvezi z Uredbo (EU) 2016/679 in Direktivo (EU) 2016/680, vendar meni, da so glede na razvoj sodne prakse in specifičnosti dejavnosti obdelave potrebna nadaljnja posvetovanja na tem področju, da bi bila mogoča dosledna razlaga zadevnih določb.

- d) Anonimizacija in psevdonimizacija: Svet meni, da bi bila za zahteve glede anonimizacije in psevdonimizacije zaradi njunega pomena pri zmanjševanju ali blaženju tveganj, povezanih z obdelavo osebnih podatkov, in sklicevanj nanju v drugih dokumentih prava EU koristna dodatna pojasnila, tako da bi jih upravljavci in obdelovalci lahko učinkovito izvajali. Zato poziva EOVP, da sprejme celostne smernice o anonimizaciji in psevdonimizaciji, da bi bili zagotovljeni dosledna razlaga in uporaba na ravni EU, predvsem pa naj zagotovi pojasnila o pogojih, zahtevah in pravni podlagi za take dejavnosti obdelave.
- e) Oblikovanje profilov in vrednotenje: obdelava osebnih podatkov za oblikovanje profilov in vrednotenje posameznikov je vedno bolj razširjena v številnih sektorjih in uporabah, vključena pa je tudi v veliko tehnoloških rešitev. Povezana sta lahko s precejšnjimi tveganji za pravice posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, ki lahko imajo tudi posledice za njihove posebne okoliščine. Take dejavnosti obdelave so obravnavane v več zakonodajnih instrumentih, ki so bili v zadnjem času sprejeti na ravni EU. Svet zato priporoča, da se zagotovi učinkovita in dosledna uporaba določb SUVVP, ki se uporabljajo za oblikovanje profilov in vrednotenje, ter oceni, ali sedanji pravni okvir in njegova uporaba zagotavljata učinkovito varstvo posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, ali pa so potrebne nadaljnje smernice in izboljšave za jasno zamejitev dejavnosti oblikovanja profilov in vrednotenja.

- f) Izmenjava informacij z organi za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj: Svet priznava, kako pomembno je omogočiti dostop do informacij za namene preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj ter zagotoviti ravnotežje med varstvom osebnih podatkov in notranjo varnostjo, vendar poudarja, da je treba zagotoviti pravno varnost in varstvo pravic posameznikov s strani zasebnih, pa tudi javnih akterjev, katerih obdelava osebnih podatkov spada na področje uporabe SUVP, zlasti kar zadeva pravno podlago, ki omogoča tako izmenjavo informacij. Pogoji, pod katerimi lahko upravljavci podatkov, katerih obdelava podatkov spada na področje uporabe SUVP, take osebne podatke razkrijejo organom za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj, bi morali biti jasni, zagotovljeno pa bi moralo biti tudi dosledno spoštovanje pravic posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, v skladu s SUVP in njihovih temeljnih pravic.

8. MEHANIZEM ZA SODELOVANJE IN SKLADNOST

- (32) Svet meni, da se je na podlagi mehanizma za sodelovanje in skladnost, vzpostavljenega s SUVP, začelo trajno in učinkovito sodelovanje med nacionalnimi nadzornimi organi, ustanovitev EOVP in njegove zadevne dejavnosti pa so pozitiven dosežek, kar dokazuje tudi več končnih odločitev v čezmejnih zadevah, sprejetih v zadnjih petih letih.
- (33) Svet poudarja, da je učinkovito izvrševanje SUVP, tudi glede mednarodnih upravljavcev velikega obsega podatkov, bistveno za učinkovito varstvo pravic posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki. Izzivi, ki so bili ugotovljeni pri izvrševanju, še vedno obstajajo, vendar pa je Svet seznanjen s predlogom Komisije o določitvi dodatnih postopkovnih pravil v zvezi z izvrševanjem SUVP; predlog bo obravnavan po rednem zakonodajnem postopku.

- (34) Za učinkovito izvajanje posebnih določb SUVP je bila ključna tudi priprava doslednih smernic za celotno EU in Svet meni, da so imeli pri tem zelo pomembno vlogo nacionalni nadzorni organi in EOVP. V tem okviru Svet opozarja, kako pomembno je, da se po potrebi in predvsem glede na razvoj sodne prakse pregledujejo obstoječe smernice, pa tudi, da je treba pred sprejetjem posebnih smernic omogočiti učinkovito in celostno posvetovanje z vsemi deležniki.

9. MEDNARODNI PRENOSI IN ZUNANJA RAZSEŽNOST SUVP

- (35) Svet v zvezi s prenosom osebnih podatkov v tretje države poudarja, da je treba pri razvoju prihodnjih orodij za prenos podatkov še naprej zagotavljati varstvo osebnih podatkov posameznikov v EU ter izpolnjevati zahteve iz sodne prakse SEU, s čimer bosta zagotovljena učinkovito varstvo posameznikov in pravna varnost upravljavcev podatkov.
- (36) Svet meni, da so sklepi o ustreznosti, sprejeti v skladu s členom 45 SUVP, bistveno orodje, ki olajšuje in spodbuja mednarodni pretok podatkov, ki je vreden zaupanja, zaradi njega pa je tudi evropski model varstva podatkov poznan kot merilo na svetovni ravni. Svet zato poziva Evropsko komisijo, naj zagotovi večjo preglednost svojega ocenjevalnega postopka ter predstavi celovito in skladno strategijo za prihodnje sklepe o ustreznosti, v kateri bi morala preučiti tudi možnosti za sektorske ali podnacionalne sklepe o ustreznosti ter njihove koristi. Svet poudarja, da bo trenutni pregled prejšnjih sklepov o ustreznosti, ki jih je Komisija sprejela na podlagi člena 25(6) Direktive 95/46/ES, prednostno končan, tako da ga bo mogoče uporabiti pri razvoju prihodnje strategije EU za ustreznost.

- (37) Svet priznava koristnost drugih orodij za prenos iz SUVP in meni, da so se smernice EOVP na tem področju izkazale za koristne, zlasti kar zadeva standardne pogodbene klavzule. Vendar pa Svet ugotavlja, da se nekatera orodja za prenos ne uporabljajo v celoti, saj ni dovolj pobud za spodbujanje njihovega razvijanja, pa tudi postopek za njihovo sprejetje je zapleten. Za posebne vrste prenosov, predvsem upravljavcem ali obdelovalcem podatkov, ki nimajo sedeža v EU, vendar njihove dejavnosti obdelava spadajo na področje uporabe SUVP, bi bila koristna posebna orodja za prenos, zato bi bilo treba nadalje preučiti možnosti za njihov razvoj. Svet zato meni, da je treba spodbujati nadaljnje smernice in podporo, ki bodo olajšale sprejemanje in uporabo orodij za prenos, kot so kodeks ravnanja, certificiranja in zavezujoča poslovna pravila, med drugim z lažjimi postopki sprejemanja in sektorskim pristopom.
- (38) Svet pozdravlja obsežnejše sodelovanje med nacionalnimi nadzornimi organi in organi tretjih držav, ki je bistveno za zagotavljanje učinkovitega varstva pravic posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki. Z razvojem mrež, v okviru katerih bi se lahko vzpostavljalo nadaljnje tovrstno sodelovanje, in sprejetjem posebnih instrumentov za mednarodno sodelovanje in izvrševanje bi lahko okrepili celovito in dosledno uporabo SUVP v globaliziranem digitalnem gospodarstvu.
- (39) Kljub temu Svet priznava, da še vedno obstajajo izzivi pri izvrševanju SUVP v zvezi s podjetji, ki nimajo sedeža v Evropski uniji, kar zbuja pomisleke glede enakih konkurenčnih pogojev v primerjavi z upravljavci, ki imajo sedež v Evropski uniji, ter učinkovitega varstva posameznikov. Svet poziva EOVP in Evropsko komisijo, naj preučita možnosti za razvoj posebnih ali uporabo obstoječih instrumentov za lažje izvrševanje SUVP v takih primerih.

10. POVEZAVA MED SUVP IN DRUGIMI ZAKONODAJNIMI AKTI EU, ZLASTI NOVIMI UREDBAMI, KI SE UPORABLJAJO ZA DIGITALNI SEKTOR

- (40) Svet poudarja, da je Evropska unija od leta 2018 sprejela nove zakonodajne akte, pri izvajanju katerih bi lahko prišlo do medsebojnega učinka z določbami SUVP, predvsem kar zadeva nove okvire, ki se uporabljajo za digitalni sektor. V zvezi s tem Svet poudarja, da je treba zagotoviti doslednost in preprečiti razdrobljenost pravnega okolja EU glede varstva osebnih podatkov. Zato bi morala biti nova zakonodaja EU, ki vsebuje določbe o obdelavi osebnih podatkov, skladna s SUVP in sodno prakso SEU.
- (41) Da bi zagotovili neprekinjeno in učinkovito uporabo SUVP, Svet priporoča, naj EOVP po potrebi sprejme posebna mnenja in smernice ter v njih pojasni, kako je treba uporabljati določbe SUVP glede na nove obveznosti, ki izhajajo iz drugih dokumentov prava EU. To je še vedno zelo relevantno vprašanje, ki ga je treba obravnavati, ne samo kar zadeva novo zakonodajo EU za digitalni sektor (Akt o digitalnih trgih, Akt o digitalnih storitvah, Akt o upravljanju podatkov, Akt o podatkih, Akt o umetni inteligenci itd.), temveč tudi kar zadeva zakonodajo na drugih področjih, kot so odprti podatki, preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj, kibernetska varnost ali konkurenca. V tem kontekstu Svet meni, da je sodelovanje med zadevnimi regulativnimi organi bistvenega pomena za zagotovitev učinkovitega izvajanja in pravne varnosti.

11. ZAKLJUČKI

- (42) Svet meni, da je SUVP pet let po začetku uporabe v splošnem še naprej ustrezen pravni okvir za varstvo osebnih podatkov posameznikov v Uniji, in poudarja, kako pomembno je še naprej zagotavljati njeno učinkovito in dosledno izvajanje. Svet torej poziva Evropsko komisijo, naj v svojem prihodnjem poročilu predstavi vseobsegajočo in celovito vrednotenje njene uporabe in delovanja.
- (43) Svet poudarja, da je bila s SUVP uspešno zagotovljena višja raven varstva osebnih podatkov po vsej Uniji ter da je bila z njeno uporabo v organizacijah vzpostavljena močnejša kultura varstva podatkov, pa tudi večje upoštevanje upravljanja podatkov na sploh. Glede na pozitiven vpliv SUVP na svetovni ravni Svet meni, da bi si bilo treba še naprej prizadevati za njeno promocijo kot instrumenta, ki spodbuja odgovorne in etične inovacije v okviru digitalnega gospodarstva.
- (44) Svet meni, da so možnosti, da se v nacionalni zakonodaji določi poseben okvir za določene vrste dejavnosti obdelave, še naprej koristne in relevantne, pokazalo pa se je tudi, da so učinkovit pristop.
- (45) Svet poziva Evropsko komisijo, naj v prihodnjem vrednotenju upošteva preostale izzive, s katerimi se soočajo javne in zasebne organizacije, ter izpostavi pomen ustreznih smernic in praktičnih orodij, ki naj jih razvijejo EOVP in nacionalni nadzorni organi. Svet posebej poudarja, da so potrebna pojasnila ter nadaljnje jedrnate, praktične in lahko razumljive smernice, kot je že bilo navedeno v tem stališču.

- (46) Prenos osebnih podatkov v tretje države in mednarodna razsežnost SUVP sta še naprej ključnega pomena, predvsem zaradi globalizacije digitalnega gospodarstva in tehnološkega napredka. Svet zato poziva Evropsko komisijo, naj prednostno zaključi pregled obstoječih sklepov o ustreznosti ter predstavi celovito strategijo za sprejemanje prihodnjih sklepov o ustreznosti. Prednostno bi bilo treba obravnavati tudi nadaljnji razvoj drugih orodij za prenos podatkov na podlagi SUVP.
- (47) Svet meni, da bo učinkovita uporaba SUVP ovrednotena tudi v kontekstu novih tehnologij in nadaljnjega zakonodajnega dogajanja na ravni EU, ki bo vplivalo na obdelavo osebnih podatkov, da se zagotovijo doslednost, pravna varnost in učinkovito varstvo temeljne pravice posameznikov do varstva njihovih osebnih podatkov.
-